

နမူနာ HIV/AIDS ဖြစ်လျှင်.

နီဂါမိဂါပျာအထံအနိမနုတဖဉ်ပဉ်ယုဉ်ဒီး HIV လဲဉ်.

HIV နှဉ်မုဉ်တၢ်ဆါယၢ်တကလုဉ်လၢအအိဉ်မူလၢသ့ဉ်အပူဇီးတၢ်
အထံအနိမနုတဖဉ်လၢအအိဉ်လၢနီဂါမိဂါပျာအပူလီၤတၢ်သုး

ထီဉ်သုးလီၤတၢ်အထံအနိမနုတဖဉ်အံၤလၢပုတကလုအပူအကတကအအိဉ်နှဉ်ဒုးဘဉ်ကူဘဉ်ကံာ်တၢ်သုးနှဉ်လီၤ. ကျဲလၢHIVရလီၤအ
သးအကါဒိဉ်သၢဘိတဖဉ်လၢအမုဉ်ဝဲ-တၢ်မံယုဉ်လိာ်သး,နီၤလီၤစူးကါသကိးထးဆဲး,ဒီးမိဂါဆူဖိတၢ်အထီဉ်ဖိအခါမ့တမုဉ်တၢ်ဒုး
အိဉ်န့ၢ်ထံတဖဉ်အခါနှဉ်လီၤ.

တၢ်အထံအနိမနုလၢတၢ်သ့ဉ်ညါအီၤလၢအပဉ်ယုဉ်ဒီး HIV အနီဉ်ဂံၢ်အါကတၢ်တဖဉ်နှဉ်မုဉ်ဝဲ-

သ့ဉ်ပိာ်မုဉ်က့ၢ်ဂီၤအထံအနိ
ပိာ်ခါအဆိးထံခံပူခိဉ်ထိးအထံပိာ်တဖဉ်
န့ၢ်ထံ

တၢ်ထံဉ်နှၢ် HIV အနီဉ်ဂံၢ်တစဲးလၢမဲာ်ထံ,ထူးပျၢထံ,ဒီးဆံဉ်တဖဉ်အပူလီၤ.ဘဉ်ဆဉ်တၢ်အထံအနိသ့ဉ်တဖဉ်အံၤတဟ်ပျါ
ထီဉ်ဒီးနီတဘျီလၢအရလီၤ HIVတၢ်ဘဉ်ကံာ်ဘဉ်.တၢ်တထံဉ်ဒီး HIVလၢပုကူပုကညီအကဟၤကဝါအပူဘဉ်.

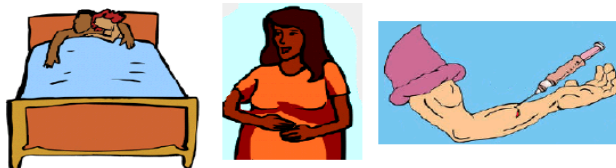
ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်ဆူဉ်ချု ပုမတၢ်ဖိတဖဉ်ကထံဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဘဉ်ဝဲပုအကတဖဉ်အနီဂါမိဂါပျာအထံအနိတဖဉ်လၢအအိဉ်ဒီး HIV
အနီဉ်ဂံၢ်အါကတၢ်တဖဉ်လၢအမုဉ်-

ပိာ်မုဉ်အထံချီအသ့ဉ်ဖးအထံအနိ-ထံလၢအအိဉ်လၢဖိသဉ်အကပိာ်ကဟဲတၢ်အထီဉ်ဖိအခါ
ခိဉ်နှၢ်ပျီာ်ယံ (Cerebrospinal) အထံအနိ-တၢ်အထံဖိတဖဉ်လၢအအိဉ်လၢခိဉ်နှၢ်ဒီးပျီာ်ယံထုဉ်ပျါအကဆူး
ယံအဆၢအထံအနိ-တၢ်အထံဆံလၢအအိဉ်လၢယံအဆၢကဆူး

HIV ရလီၤအသးလၢနီဂါမိဂါပျာအထံအနိတဖဉ်အကျါဖဲလဲဉ်.

HIV နှဉ်ရလီၤအသးခိဖျိနီဂါမိဂါပျာအထံအနိလၢကျဲအကါဒိဉ်သၢဘိအပူလၢအမုဉ်ဝဲ-

- တၢ်မံယုဉ်လိာ်အသး
- တၢ်အထီဉ်ဖိ,တၢ်အိဉ်ဖျဉ်ဖိမ့တမုဉ်တၢ်ဒုးအိဉ်န့ၢ်ထံ
- တၢ်စူးကါကသံဉ်မူဘျီးဒီးထးဆဲးတဖဉ်

ဖဲတၢ်မံယုဉ်လိာ်သးအခါ- HIVရလီၤအသးခိဖျိပိာ်မုဉ်က့ၢ်ဂီၤအကျါ,ပိာ်ခါက့ၢ်ဂီၤ,ခံပူ,မ့တမုဉ်ကိာ်ပူနှဉ်လီၤ.
ဖဲတၢ်မံယုဉ်လိာ်သးလၢပိာ်မုဉ်က့ၢ်ဂီၤ,ကိာ်ပူ,မ့တမုဉ်ခံပူတဖဉ်အခါ,တၢ်အကျါသ့ဉ်တဖဉ်အံၤအကဝီၤနှဉ်ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ,
ဒီးပျဲ HIV လၢကဟဲန့ၢ်လီၤဆူပုတကလုအသ့ဉ်ကျိအပူနှဉ်လီၤ.ညီန့ၢ်တၢ်ဟးဂီၤအံၤတၢ်တဟ်သ့ဉ်ဟ်သးအီၤဘဉ်.

တၢ်ဆါလၢဘဉ်ကံာ်လိာ်သးခိဖျိမုဉ်ခါသ့ဉ်ထံးတၢ်ရူလိာ်အသး-ယဲသဲတၢ်ဆါ(STD) လၢအလီၤကံာ်ဒ်သိးchlamydiaဒီးတၢ်ပူ
လီၤအဖဲထီဉ်,ဒီးဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်သ့ဉ်ဖးဆံးဆံးဖိလၢပိာ်မုဉ်က့ၢ်ဂီၤ,ကိာ်ပူ,ခံပူဒီးပိာ်ခါက့ၢ်ဂီၤအကျါတဖဉ်အပူနှဉ်လီၤ.တၢ်အံၤပျဲ
HIVလၢကဟဲန့ၢ်လီၤဆူသ့ဉ်ကျိအပူလီၤ. STDတၢ်ဆါနှဉ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်ပူလီၤတဖဉ်(လၢအလီၤကံာ်ဒ်သိးတၢ်ယုာ်အုဉ်ထီဉ်မ့တမုဉ်
ဆူးပလုးတၢ်ဆါ)လီၤ.HIV ဟဲန့ၢ်လီၤသ့ခိဖျိတၢ်ပူလီၤတဖဉ်အံၤလီၤ.

ဖဲတၢ်အထီၣ်ဖိ,တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဖိအခါ(ဖဲဖိသၢ်ဟဲခိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ကျိၤ),မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒုးအီၣ်န့ၢ်ထံ-HIV ရၤလီၤအသးခိဖျိသ့ၣ်လၢ အဘၣ်ကၢ်တၢ်မ့တမ့ၢ်န့ၢ်ထံန့ၣ်လီၤ.(အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဖိမိၢ်-ဆူ-ဖိအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကၢ်န့ၣ်လီၤ.)

ခိဖျိတၢ်စူးကါကသံၣ်မုၢ်ဘျီးဒီးထးဆဲးတဖၣ်-HIVရၤလီၤသးခိဖျိတၢ်နီၤလီၤစူးကါသကိးထးဆဲးတဖၣ်ဒီး“တၢ်လၢတၢ်စူးကါ အိၣ်လၢတၢ်သုကသံၣ်မုၢ်ဘျီး”(အဒိၣ်အမ့ၢ်-သဟၢ်ထီၣ်တၢ်,နီၢ်တၢ်တဖၣ်,ပလီၤခိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်,ဘဲ တၢ်ပျံၢ်တဖၣ်,ထံ) လၢအဘၣ်အဒီးသ့ၣ်လၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

HIV ရၤလီၤအသးတအါကၢ်ဆိးခိဖျိ-

- တၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဒီးသ့ၣ်လၢအဘၣ်ကၢ်တၢ်တဖၣ်
- လၢတၢ်မၤအပူၤ(လီၤဆီၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢအဘၣ်ဖိၣ်သ့ၣ်လၢအဘၣ်ကၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်အထံအနိအဂၤတဖၣ်)
- တၢ်သုးကွံၣ်ဒီးထၢန့ၣ်လီၤကွံၣ်ဂီၤဒွဲ

မၤလီၤတၢ်လၢနမၤန့ၢ်တၢ်စံးဆၢတဖၣ်လၢနအိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တမံၤလၢလၢဘၣ်ဃး HIV/AIDS တက့ၢ်.နကမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ ဝဲကျိၤဒီးပျၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ကွၢ်ထွဲတဖၣ်မၤစၢၤန့ၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

Text adapted from materials on the AIDS.gov website. Handout by Healthy Roads Media (www.healthyroadsmedia.org), Funding from Division of Specialized Information Services of the National Library of Medicine It can be freely distributed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/us>)